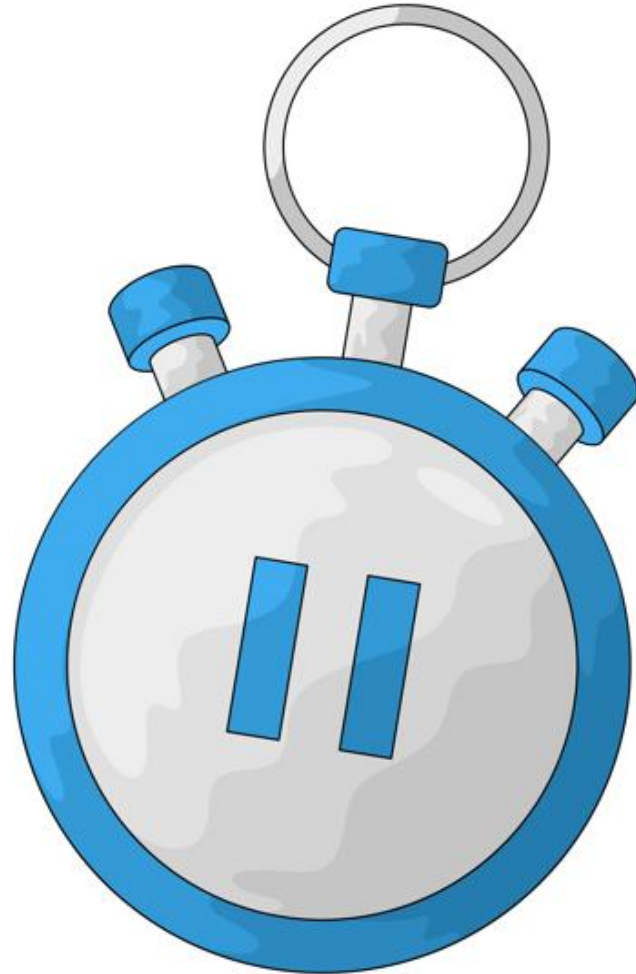

Saulus, die ook Paulus heet

Paulus vs de twaalf

1. apostel van de natiën	↔	apostelen van Israël
2. geboren buiten het land	↔	geboren in het land
3. geroepen buiten het land	↔	geroepen in het land
4. door de opgewekte Christus	↔	door Jezus op aarde
5. vanuit de hemel	↔	op aarde (naar het vlees)
6. evangelie van de voorhuid	↔	evangelie van de besnijdenis
7. gericht op de natiën	↔	gericht op Israël
8. rechtvaardiging buiten de wet	↔	“ijveraars van de wet”
9. ontvanger van het geheimenis	↔	verkondigers van profetie
10. onafhankelijk van Jeruzalem	↔	centrum in Jeruzalem

- twee bedieningen, één Heer

van Saulus naar Paulus in Handelingen

- eerste vermelding van Saulus, bij de steniging van Stefanus (7:58)
- Saulus had een welbehagen in zijn dood (8:1)
- Saulus verwoestte de ecclesia (8:3)
- Saulus' roeping op de weg naar Damascus (9:1-9)
- Barnabas zoekt Saulus op en samen vervolgen ze hun weg (11:25, 30; 12:25; 13:1-2)
- op Pafos hebben zij een ontmoeting met een Jood, Elymas, en een Romein, Sergius Paulus
- hier vinden we de laatste keer de naam Saulus (13:7,9)

van Saulus naar Paulus in Handelingen

- vanaf dan noemt Lukas hem consequent “Paulus”
- Saulus => 15 keer in Handelingen
- Paulus => 128 keer in Handelingen
=> 30 keer in de brieven

Handelingen 13 HSV

⁴ Zij dan, uitgezonden door de heilige geest,
vertrokken naar Seleucië en voeren vandaar naar Cyprus.

- Barnabas en Saulus (:2)

autoi	men	oun
zij	inderdaad	dan

Handelingen 13 HSV

⁴ Zij dan, uitgezonden door de heilige geest,
vertrokken naar Seleucië en voeren vandaar naar Cyprus.

- vanuit Antiochië (:1)
- de uitvalsbasis van Paulus' zendingsreizen
- Antiochië is het startpunt van de zending naar de natiën
- tot Handelingen 12 ligt de focus op Israël, Jeruzalem en de twaalf
- vanaf Handelingen 13 verschuift dat naar de natiën, via Paulus

autoi	men	oun	ekpempthentes	hupo	tou	hagiou	pneumatous
zij	inderdaad	dan	uitgezonden-wordende	onder	de	heilige	geest

Handelingen 13 HSV

⁴ Zij dan, uitgezonden door de heilige geest,
vertrokken naar Seleucië en voeren vandaar naar Cyprus.

- Handelingen 13:4 is geen reisverslag, maar markeert het begin van:
  - ✓ het evangelie van de voorhuid (Gal. 2:7)
  - ✓ Paulus' rol als "apostel van de natiën" (Rom. 11:13)

autoi	men	oun	ekpempthentes	hupo	tou	hagiou	pneumatous
zij	inderdaad	dan	uitgezonden-wordende	onder	de	heilige	geest

THE FIRST MISSIONARY JOURNEY OF PAUL
 ACTS 13:4-14:28

- City
- ← Paul's routes
- Via Sebaste

○ Paulus' eerste "zendingsreis"

Handelingen 13 HSV

⁴ Zij dan, uitgezonden door de heilige geest,
vertrokken naar Seleucië en voeren vandaar naar Cyprus.

- van Antiochië (:1) naar Seleucië

Handelingen 13 HSV

⁴ Zij dan, uitgezonden door de heilige geest, vertrokken naar Seleucië en voeren vandaar naar Cyprus.

Handelingen 13 HSV

⁵ En toen zij in Salamis gekomen waren, verkondigden zij het Woord van God in de synagogen van de Joden; en zij hadden bovendien Johannes als dienaar.

- zoals in Hand. 13:38-41 in Antiochië, in Pisidië

Handelingen 13 HSV

⁵ En toen zij in Salamis gekomen waren, verkondigden zij het Woord van God in de synagogen van de Joden; en zij hadden bovendien Johannes als dienaar.

- Johannes = Johannes Marcus
(Hand. 12:25; 15:37-38; 2 Tim. 4:11)

Handelingen 13 HSV

⁶ En toen zij het eiland doorgegaan waren tot Pafos toe...

Handelingen 13 HSV

⁶ ... troffen zij een zekere tovenaer aan,
een valse profeet,
een Jood van wie de naam Barjezus was.

<i>heuron</i>	<i>andra</i>	<i>tina</i>	<i>magon</i>	<i>pseudoprophEtEn</i>	<i>ioudaion</i>	<i>hO</i>	<i>onoma</i>	<i>bariEsou</i>
zij-vonden	man	een-zekere	magiër	pseudo-profeet	Jood	aan-wie	naam	van-Bar-Jezus

Handelingen 13 HSV

⁶ ... troffen zij een zekere tovenaar aan,
een valse profeet,
een Jood van wie de naam Barjezus was.

- een magiër > gericht op “wonderen”, manipuleert de feiten
- een valse profeet > claimt namens God te spreken (schijn van godsvrucht) => religie
- een Jood > die zich hier ontpopt als ongelovige en tegenstander
- Barjezus > zoon van Jezus (JAHWEH redt) => heeft een naam van redding, maar “staat tegen”
- ook Elymas genoemd (:8) > wijze, tovenaar
- O, dwaze Galaten, wie heeft jullie betoverd? (Gal. 3:1)

Handelingen 13 HSV

⁷ Hij hoorde bij de stadhouder Sergius Paulus, een verstandig man.

- de eerste vermelding van de naam “Paulus”
- een Romeinse bestuurder
- vertegenwoordiger van de wereldmacht, een heiden

<i>hos</i>	En	<i>sun</i>	<i>tO</i>	<i>anthupatO</i>	<i>sergiO</i>	<i>paulO</i>	<i>andri</i>	<i>sunetO</i>
<i>die</i>	-(hij)-was	<i>samen</i>	<i>met-de</i>	<i>proconsul</i>	<i>Sergius</i>	<i>Paulus</i>	<i>man</i>	<i>intelligente</i>

Handelingen 13 HSV

⁷ Hij hoorde bij de stadhouder Sergius Paulus, een verstandig man.
Die riep Barnabas en Saulus bij zich
en verlangde ernaar het Woord van God te horen.

- verstandig > hij *zocht* ernaar het woord van God te horen
- tovenaars > gericht op wonderen en zien (Israël)
- een heiden > gericht op horen

houtos   proskalesamenos   barnaban   kai   saulon   epezEtEsen   akousai   ton   logon   tou   theou
deze   ~tot-zich-roepende~   Barnabas   en   Saulus   ~(hij)-zoekt-ernaar   ~te-horen   het   woord   van-de   God

Handelingen 13 HSV

⁸ Maar Elymas, de tovenaar (want zo wordt zijn naam vertaald), ging tegen hen in en probeerde de stadhouder van het geloof af te houden.

- *maar* > contrast tussen de heiden en de Jood
- ging tegen hen in > weerstaan
- af te houden > ombuigen, afkeren, verdraaien

anthistato	de	autois	elumas	ho	magos	houtOs	gar	methermEneuetai
~(hij)-weerstand~	echter	hen	Elymas	de	magiër	zó	want	(het)-wordt-letterlijk-vertaald~

to	onoma	autou	zEtOn	diastrepsai	ton	anthupaton	apo	tEs	pisteOs
de	naam	van-hem	zoekende	~om-te-buigen	de	proconsul	van-af	het	geloof

Handelingen 13 HSV

⁹ Maar Saulus (die ook Paulus genoemd wordt)...

- laatste vermelding van de naam Saulus
- omkeer
- Saulus (Joods) naar Paulus (Latijn/Grieks)

saulos de ho kai paulos
Saulus echter de ook Paulus

Handelingen 13 HSV

⁹ vervuld met de heilige geest, keek hem doordringend aan, en zei:

plEstheis	pneumatos	hagiou	atenisas	eis	auton
vervuld-wordende	van-geest	heilige	-aandachtig-kijkende	tot-in	hem

Handelingen 13 HSV

¹⁰ O duivelskind, vol van alle bedrog en van alle sluwheid...

- zoon van *diabolos*
- Barjezus > zoon van JAHWEH redt ⇔ zoon van diabolos

eipen O plErEs pantos dolou kai pasEs radiourgias huie diabolou
-hij-zei o! vol van-alle bedrog en van-alle schurkachtigheid zoon! van-Verdachtmaker

Handelingen 13 HSV

¹⁰ vijand van alle gerechtigheid...

- God rekent geloof tot rechtvaardigheid (Rom. 4:5)

echthre pasEs dikaiosunEs
vijand ! van-alle rechtvaardigheid

Handelingen 13 HSV

¹⁰ ... zult u er niet mee ophouden
de rechte wegen van de Heere te verdraaien?

- ophouden > *pause*
- *Paulos* > Strong: van Latijnse oorsprong; (klein; maar in de verte afgeleid van een afleiding van $\pi\alpha\upsilon\omega$ - pauo 3973...)

ou pausE   diastrephOn   tas   hodous   [tou   ]   kuriou   tas   eutheias
niet |jij-zal-ophouden~   lomboigende   de   wegen   van-de   Heer   de   rechte

Handelingen 13 HSV

¹⁰ ... zult u er niet mee ophouden
de rechte wegen van de Heere te verdraaien?

paulos
Paulus

παυλος

paulos
G3972
PAULUS
zn₂ 1nv ev m
Paulus

pausE
|jij-zal-ophouden~

παυση

pausē
G3973
OPHOUDEN
wa HO ttt mid 2 ev
zult gij... ...ophouden

Handelingen 13 HSV

¹⁰ ... zult u er niet mee ophouden
de rechte wegen van de Heere te verdraaien?

- niet openlijk ontkennen, maar verdraaien van de waarheid
- religieuze misleiding: niet alles ontkennen, maar subtiel vervormen

diastrepsai
-om-te-buigen

διαστρεψαι

diastrepsai

G1294

DOOR+KEREN, verdraaien, ombuigen

wo FE -- act

afkerig te maken

Handelingen 13 HSV

¹¹ En nu, zie, de hand van de Heere is tegen u
en u zult blind zijn en de zon voor een tijd niet zien.

- in de Hebreeuwse bijbel een uitdrukking voor Goddelijk ingrijpen en oordeel (1 Sam. 5:6; Richt. 2:15; Jes. 5:25, enz.)

kai nun idou   cheir kuriou   epi se
en nu |neem-waar! hand van-Heer op jou

Handelingen 13 HSV

¹¹ En nu, zie, de hand van de Heere is tegen u en u zult blind zijn en de zon voor een tijd niet zien.

- zoals het Joodse volk voor een periode blind zou zijn =>

kai	esE	tuphlos	mE	blepOn	ton	hElion	achri	kairou
en	jij-zal-zijn~	blind	toch-niet	bekijkende	de	zon	tot-op	bestemde-tijd

Handelingen 13 HSV

¹¹ En nu, zie, de hand van de Heere is tegen u
en u zult blind zijn en de zon voor een tijd niet zien.

Romeinen 11 HSV

⁸ zoals geschreven staat:
God heeft hun een geest van diepe slaap gegeven,
ogen om niet te zien
en oren om niet te horen, tot op de dag van heden.

Handelingen 13 HSV

¹¹ En nu, zie, de hand van de Heere is tegen u en u zult blind zijn en de zon voor een tijd niet zien.

Romeinen 11 HSV

²⁵ Want ik wil niet, broeders, dat u geen weet hebt van dit geheimenis (opdat u niet wijs zou zijn in eigen oog), dat er voor een deel verharding over Israël is gekomen, totdat de volheid van de heidenen is binnengegaan.

Handelingen 13 HSV

¹¹ ...En onmiddellijk viel er donkerheid en duisternis op hem, en rondlopend zocht hij naar mensen om hem bij de hand te leiden.

parachrEma te epezen ep auton achlus kai skotos kai periagOn ezEtei cheiragOgous
ogenblikkelijk bovendien -(zij)-valt op hem waas en duisternis en |rond-gaande -hij-zocht hand-geleiders

Handelingen 13 HSV

¹² Toen de stadhouder zag wat er gebeurd was, geloofde hij, versted over de leer van de Heere.

- Sergius Paulus *zag* het oordeel over Elymas
- en was versted over het onderwijs
- het teken bevestigde Paulus' onderwijs
- de Jood verblind, de heiden gelooft
- een "plaatje" van de bediening van Paulus

tote idOn   ho anthupatos to gegonos   episteusen ekplEssomenos   epi tE didachE tou kuriou
dán |waarnemende de proconsul het °geworden-zijnde |hij-gelooft |versted-staande~ op het onderwijs van-de Heer